

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 10. december 2009
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2009-792-1119
Dok.: RAJ41240

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 196 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 20. november 2009. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Line Barfod (EL).

Brian Mikkelsen

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 196 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Hvor mange uledsagede flygtningebørn har år for år, de sidste fem år samt de første 10 måneder af indeværende år været varetægtsfængslet?”

Svar:

Ved besvarelsen af spørgsmål nr. 196-207 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del) har Justitsministeriet lagt til grund, at der sigtes til uledsagede flygtninge i alderen 15-17 år, der varetægtsfængsles eller idømmes fængselsstraf på grund af kriminelle handlinger. For så vidt angår frihedsberøvelse af udlændinge i henhold til udlændingeloven bemærkes, at reglerne herom hører under Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration.

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet udtalelser fra Rigsadvokaten, Rigspolitiet og Direktoratet for Kriminalforsorgen, der har oplyst, at man ikke er i besiddelse af og heller ikke har været i stand til at fremskaffe statistiske oplysninger vedrørende antallet af uledsagede flygtninge i alderen 15-17 år, der har været varetægtsfængslet på grund af kriminalitet i de seneste fem år, herunder hvor mange der måtte have været indsat i Vestre Fængsel mv. samt varigheden af den eventuelle ventetid for overførsel til en institution for børn og unge i socialt regi. Dette vil forudsætte en meget omfattende og ressourcekrævende gennemgang af de enkelte sager.

Det kan mere generelt oplyses, at både udlændinge og danske statsborgere i alderen 15-17 år, der sigtes for kriminalitet, kan varetægtsfængsles efter reglerne i retsplejeloven, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Rigsadvokaten har om varetægtsfængsling og om behandling af straffesager vedrørende uledsagede flygtninge i alderen 15-17 år bl.a. udtalt følgende:

”1. [...] Det kan i den forbindelse oplyses, at Rigsadvokaten i rigsadvokatmeddelelse nr. 4/2007 har fastsat retningslinjer for anklagemyndighedens behandling af sager vedrørende unge lovovertrædere, herunder retningslinjer for spørgsmålet om anvendelse af varetægtsfængsling.

Det fremgår af afsnit 3.3. i meddelelsen, at anklagemyndigheden – medmindre der foreligger særlige grunde til at påstå almindelig vare-

tægtsfængsling – bør søge unge lovovertrædere mellem 15 og 17 år anbragt i varetægtsurrogat i medfør af retsplejelovens § 765.

Efter denne bestemmelse kan retten – hvis sigtede samtykker heri – træffe afgørelse om mindre indgribende foranstaltninger end varetægtsfængsling, herunder bl.a. at den pågældende skal overholde særlige bestemmelser vedrørende opholdssted eller tage ophold i egnet hjem eller særlig institution. Det forudsætter dog, at varetægtsfængslingens øjemed kan opnås ved den mindre indgribende foranstaltning.

Retten vil således – efter en konkret afvejning i den enkelte sag – kunne beslutte, at den unge lovovertræder skal anbringes et andet sted end en arrest, typisk i en sikret institution i det sociale system.

2. [...] Jeg har til belysning af, i hvilket omfang uledsagede flygtningebørn, der indrejser i Danmark på falsk pas, bliver sigtet og varetægtsfængslet, indhentet en udtalelse fra de politikredse, som på grund af deres geografiske placering navnlig vil kunne antages at have behandlet sådanne sager.

Københavns Politi har i den forbindelse generelt oplyst, at der ikke rejses sigtelse for dokumentfalsk i de sager, hvor en person, der indrejser på falsk pas, søger asyl på grænsen, dvs. umiddelbart ved indreisen. Det betyder, at der ikke sker strafforfølgning, herunder varetægtsfængsling, i disse sager.

Hvis den pågældende ikke søger om asyl umiddelbart ved indreisen, men først efterfølgende fremsætter begæring herom, vil den pågældende som udgangspunkt blive sigtet for dokumentfalsk efter straffelovens § 171 eller overtrædelse af straffelovens § 174, som bl.a. omhandler brug af et ægte dokument tilhørende en anden person. Hvis betingelserne for varetægtsfængsling i øvrigt er opfyldt, vil den pågældende blive fremstillet i grundlovsforhør med anmodning om fængsling. I disse sager bliver anmodningen om asyl ifølge det oplyste ikke sjældent fremsat i forbindelse med grundlovsforhøret, men det kan også ske tidligere, f.eks. når politiet konstaterer eller får mistanke om, at et pas er falsk og konfronterer den pågældende hermed.

Dette betyder, at der kan være sager, hvor 15-17-årige personer, der har søgt om asyl (unge uledsagede flygtninge), og som har begået dokumentfalsk i forbindelse med indrejse i Danmark, er varetægtsfængslet. De pågældende vil som udgangspunkt være varetægtsfængslet i surrogat, jf. de ovenfor anførte retningslinjer i rigsadvokatmeddelelse nr. 4/2007.

Københavns Politi har endvidere oplyst, at der ikke er tale om en ændret praksis for så vidt angår behandlingen af sager vedrørende unge uledsagede flygtninge, idet den praksis, der er redegjort for ovenfor, har været fulgt i en længere periode.

Københavns Politi har endelig oplyst, at straffen for dokumentfalsk efter straffelovens § 171 normalt udmåles til 40 dages ubetinget fængsel, og straffen for overtrædelse af straffelovens § 174, som bl.a. omhandler brug af et ægte dokument tilhørende en anden person, fastsættes normalt til 10 dages ubetinget fængsel.

Herudover har fire af de hørte politikredse (Syd- og Sønderjyllands Politi, Sydøstjyllands Politi, Nordsjællands Politi samt Sydsjællands- og Lolland-Falsters Politi) oplyst, at der ikke sker varetægtsfængsling efter retsplejelovens regler af unge uledsagede flygtninge, der begår dokumentfalsk i forbindelse med indrejse i Danmark.

Nordsjællands Politi har således oplyst, at såfremt der – enten i forbindelse med indrejsen eller efter indrejsen – antræffes uledsagede flygtningebørn, der ønsker asyl i Danmark, vil politiet så vidt muligt sikre sig de pågældendes rejselegitimation mv. De pågældende vil herefter blive transporteret til Dansk Røde Kors, Center Sandholm, og overgivet til Rigspolitiets Udlændingeafdeling til videre behandling af asylsagen. Nordsjællands Politi foretager i disse situationer ikke en nærmere undersøgelse af ægtheden af de omhandlede dokumenter og indleder således heller ikke strafforfølgning mod de pågældende, hverken i form af sigtelse for dokumentfalsk eller varetægtsfængsling.

Syd- og Sønderjyllands Politi har oplyst, at man, så vidt det erindres, alene har haft sager, hvor unge uledsagede flygtninge har søgt om asyl ved anvendelse af falsk pas umiddelbart i forbindelse med indrejse i Danmark. I disse sager sigtes de pågældende under den første afhøring for dokumentfalsk efter straffelovens § 171, men sagen afsluttes umiddelbart i forlængelse af afhøringen med et tiltalefrafald i medfør af retsplejelovens § 722, stk. 1, nr. 7, jf. bekendtgørelse nr. 621 af 25. juni 2001 § 1, stk. 3, hvorefter straffesagen er afsluttet. Der sker således ikke varetægtsfængsling efter retsplejelovens regler i disse sager. Herefter overføres de pågældende som udgangspunkt til et af kommunen udpeget opholdssted, indtil der kan ske overførsel til et asylcenter med henblik på behandling af asylsagen.

3. Som det fremgår af ovenstående, følges der ikke den samme praksis i de enkelte politikredse med hensyn til spørgsmålet om strafforfølgning af uledsagede flygtningebørn, der begår dokumentfalsk i forbindelse med deres indrejse i Danmark, herunder spørgsmålet om hvorvidt de pågældende søges varetægtsfængslet i medfør af retsplejelovens bestemmelser.

Der er ikke i dag fastsat retningslinjer af Rigsadvokaten for behandlingen af denne type sager. Rigsadvokaturen er dog i øjeblikket ved mere generelt at udarbejde retningslinjer for behandlingen af sager, hvor asylansøgere begår dokumentfalsk i forbindelse med indrejse i Danmark. Jeg finder det væsentligt, at de ovenfor omhandlede spørgsmål vedrørende håndteringen af sager med uledsagede flygtningebørn afklares, således at de behandles på en ensartet og korrekt må-

de i hele landet. Jeg vil derfor i forbindelse med udarbejdelsen af de nævnte retningslinjer tage disse spørgsmål op til særskilt overvejelse.”

Justitsministeriet kan henholde sig til det, der er anført af Rigsadvokaten.